

OKRESNÁ PROKURATÚRA PIEŠŤANY
Vážska 28, 921 01 Piešťany

Číslo: Pv 344/19/2204-18
EEČ: 2-18-315-2020

Piešťany 06.05.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Piešťany

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvinenej:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 33 XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorá je trestne stíhaná pre trestný čin:

- prečin: ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako matka maloletej dcéry XXXXX, narodenej XXXXX, žiačky XXXXX ročníka Spojenej školy v Piešťanoch so sídlom Valová 40, Piešťany, umožnila jej neúčast' na vyučovacom procese, žiadnym spôsobom nezabezpečila riadnu a pravidelnú školskú dochádzku svojej dcéry a napriek výzvam o nápravu zo Spojenej školy Piešťany, neprijala žiadne opatrenia na zamedzenie jej záškoláctva, následkom čoho maloletá XXXXX v školskom roku 2018/2019 za obdobie odo dňa 18. februára 2019 až do 30. apríla 2019 neospravedlnene vymeškala spolu 118 vyučovacích hodín,

lebo obvinená nebola v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedná.

Odôvodnenie:

Uznesením vyšetrovatel'ky Okresného riaditeľstva PZ Trnava, Odboru kriminálnej polície, 3. Oddelenia vyšetrovania, Piešťany /ďalej len „vyšetrovatel'ka

PZ“/ ČVS:ORP-XXXXX zo dňa 19.07.2019 bolo podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b), odsek 3 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno b) Trestného zákona a následne uznesením vyšetrovatelky zo dňa 30.10.2019 bolo podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie Sandre Lakatošovej za prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

V priebehu skráteného vyšetovania vyšetrovatelka PZ vypočula obvinenú XXXXX, jej maloletú dcéru XXXXX, svedkyne XXXXX XXXXX XXXXX, XXXXX a do vyšetrovacieho spisu zabezpečila správy zo Špeciálnej školy, Sociálnej poisťovne XXXXX, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, lekárske správy o zdravotnom stave obvinenej ako aj znalecký posudok, týkajúci sa duševného stavu obvinenej.

Po skončení vyšetovania vyšetrovatelka PZ predložila dňa 23.04.2020 na tunajšiu okresnú prokuratúru vyšetovací spis ČVS:ORP-XXXXX spolu s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku.

Preskúmaním predmetného návrhu, ako aj na vec sa vzťahujúceho vyšetrovacieho spisu, som dospela k záveru, že v danej veci je dôvodný postup podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku.

Obvinená XXXXX /č.l.22-33/ vo svojej výpovedi uviedla, že býva v Ratnovciach u svojej mamy XXXXX. Presťahovala sa k nej od svokry XXXXX, lebo ich tam bolo veľa. Má šesť detí. Je nezamestnaná, poberá však invalidný dôchodok a detské prídavky vo výške 120,- Eur. Jej dcéra XXXXX chodí do špeciálnej školy. V minulom školskom roku nechodila riadne do školy, lebo bývala chorá, ale aj preto, že ju do školy zabudla poslať. Niekedy do školy poslala ospravedlnenky, niekedy zabudla.

XXXXX /č.l.46-55/, triedna učiteľka maloletej XXXXX, uviedla, že maloletá XXXXX mala za mesiace február, marec a apríl 2019 spolu 186 vymeškaných neospravedlnených vyučovacích hodín. XXXXX je mentálne postihnutá a navštevuje aj detského psychiatra v XXXXX XXXXX viackrát dohodávala, že je povinná zabezpečiť dochádzku svojej dcéry XXXXX. Obvinená XXXXX je tiež bývalou žiačkou špeciálnej školy. Problém bol zo strany matky s neospravedlňovaním vymeškaných hodín. Keď sa XXXXX pýtala, prečo nebola v škole a prečo nemá ospravedlnené vymeškané hodiny, hovorila jej, že bola chorá. Niekedy ospravedlnenky mala, ale obyčajne ich nosila neskoro. Povedala, že mama ich pošle alebo že ich zabudla doniesť a prinesie ich. Raz hovorila aj to, že ich mama stratila a musí vybaviť nové. Na písomné predvolania XXXXX nereagovala. Až v mesiaci jún 2019 prišla do školy stará matka XXXXX XXXXX, ktorá priniesla dodatočné ospravedlnenia. Celkovo mala však maloletá XXXXX neospravedlnených 118 vyučovacích hodín.

XXXXX /č.l.34-45/, pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX, uviedla, že maloletá XXXXX je v evidencii úradu už od roku 2007, nakoľko v čase narodenia dieťaťa nebola XXXXX plnoletá. Dňa 14.05.2019 bolo na Úrad

práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX doručené oznámenie zo Spojenej školy v Piešťanoch o tom, že maloletá XXXXX mala od februára 2019 do apríla 2019 spolu 186 neospravedlnených hodín. V oznámení škola uviedla, že telefonicky aj písomne predvolávala matku maloletej, na ktoré ona nereagovala. XXXXX písomne predvolali na úrad dňa 22.05.2019 o 08:00 hodine, v uvedený deň sa nedostavila z dôvodu starostlivosti o ostatné deti. Dňa 28.05.2019 prišla obvinená XXXXX aj s maloletou XXXXX, pričom uviedla, že dcéra do školy nechodila, len keď bola chorá. Dňa 30.07.2019 pri šetrení v domácnosti bola maloletá XXXXX doma spolu s babkou XXXXX a súrodencami XXXXX. Ide o bývanie s hlinenou dlážkou, dve izby, kde žije päť detí s rodičmi a starou mamou. Nie je tam voda, električka ani plyn. Obvinená XXXXX s úradom spolupracuje v rámci svojich mentálnych a finančných možností. Aj vykonala všetko, čo od nej žiadali, resp. mala snahu o vykonanie odporúčaní. Je ovplyvňovaná rodinou. Ak sa dostaví so svokrou alebo matkou, bolo vidieť, že vždy čakala od nich, čo má povedať.

XXXXX /č.l.56-68/, ošetrojúca lekárka maloletej XXXXX, uviedla, že maloletá Norma je primerane vyvinutá svojmu veku. Čo sa týka chorobnosti, cez prázdniny ambulanciu nenavštevuje. Od septembra 2018 do júna 2019 bola v ambulancii každý mesiac, máva nádchy, angíny, dodržiavanie liečebného režimu je otáznave, nie je vždy spoľahlivé. Opakovane bola odoslaná na ORL, kde bolo doporučené vybratie nosnej mandle, čo ale matka odmieta. V roku 2015 bola maloletá vyšetrená v psychiatrickej ambulancii v Trnave u XXXXX bola jej diagnostikovaná duševná zaostalosť. V jej ambulancii bola maloletá v dňoch 28.01.2019, dňa 14.02.2019 bola v ambulancii XXXXX, potom u nej bola dňa 03.03.2019, 04.04.2019, 10.04.2019. Svedkyňa ďalej uviedla, že viackrát upozornila matku, že musí prísť pri chorobe do ambulancie, inak XXXXX ospravedlnenku nevystaví.

XXXXX /č.l.69-81/, detská psychiatrička, uviedla, že maloletú XXXXX vyšetrovala po prvýkrát dňa 20.08.2015 a to na žiadosť matky maloletej. XXXXX má mentálny deficit pri sociálnej a kognitívnej deprivácii, čo znamená, že sa jedná o dieťa mentálne postihnuté, o dieťa žijúce v nekompletnej rodine, s nízkym intelektom, ktorá sa zapodieva hlavne holým prežitím. Jedná sa o dieťa, ktoré bolo výchovne, vzdelávaním a sociálne problémovým.

V rodnom liste maloletej XXXXX je ako rodič uvedená len matka XXXXX, otec je neuvedený.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny XXXXX vyplýva, že obvinená XXXXX nie je v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá pomoc v hmotnej núdzi, je poberateľkou rodinných prídavkov v mesačnej sume 121,70 Eur.

Obvinená XXXXX je poberateľkou invalidného dôchodku s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 %, pre diagnózu F70 - ľahká duševná zaostalosť.

Vzhľadom k tomu, že v priebehu skráteného vyšetrovania bolo zistené, že obvinená XXXXX trpí duševnou zaostalosťou, vyšetrovatelka PZ podala dňa 23.01.2019 sudcovi pre prípravné konanie Okresného súdu Piešťany návrh na vydanie príkazu na vyšetrenie duševného stavu obvinenej.

Na základe príkazu Okresného súdu Piešťany sp. zn. XXXXX zo dňa 20.01.2020 vyšetrovatel'ka uznesením ČVS:ORP-XXXXX zo dňa 29.01.2020 pribrala do konania XXXXX, znalkyňu z odboru zdravotníctvo, odvetvie psychiatria. Zo záverov jej znaleckého posudku (č.l.93-118) vyplýva, že obvinená XXXXX **trpí duševnou poruchou — mentálnou retardáciou ľahkého stupňa**. V staršej terminológii by sa dalo hovoriť o debilite v strednom až ťažkom stupni. Okrem iných sa táto retardácia vyznačuje nedostatkom súdnosti. Nedostatok intelektu kompenzuje mechanickou pamäťou, nie je však schopná vedomosti využiť pri riešení problémových situácií vzhľadom na nízku úsudkovú schopnosť. Nie je schopná pochopiť súvislosti v spoločenských, verejných a právnych veciach. Ochorenie, ktorým trpí obvinená XXXXX, je trvalého charakteru, trpí ním od narodenia a nedá sa liečiť. Má zníženú intelektovú kapacitu, znížený úsudok, chápanosť, logické myslenie. Afektivita je labilná. Má chudobnú sféru záujmov, vykonáva stereotypné, jednoduché činnosti. Hodnotový rebríček má zameraný na základnú existenciu, na prežitie zo dňa na deň. Nevyzná sa v zložitejších ekonomických, hospodárskych, spoločenských situáciách. Je pogramotná. Osobnostne je jednoduchá, slabá vôľovo, mentálne deficitná. Nevie úplne domyslieť následky svojich skutkov. Duševnou poruchou - mentálnou retardáciou trpela XXXXX aj v čase spáchania skutku. Vzhľadom k mentálnemu deficitu, vďaka osobnostnej štruktúre táto nevedela školskú dochádzku svojej maloletej dcéry Normy usmerňovať, povzbudzovať ju, motivovať. Nepokladala poskytnutie ospravedlneníek za dôležité, nakoľko si nebola schopná uvedomiť dôsledky svojho konania. Duševná porucha, ktorou obvinená XXXXX trpí a trpela v čase spáchania skutku, ovplyvnila jej konanie a ovládacie a rozpoznávacíe schopnosti. **Nevedela rozpoznať protiprávnosť svojho konania a nemohla svoje konanie v čase spáchania skutku ovládať. Rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti boli znížené vo forenzne významnej, podstatnej miere.** Obvinená je schopná chápať zmysel trestného konania len v čiastočnej miere, ktorá zodpovedá jej mentálnym schopnostiam.

Vzhľadom k tomu, že duševná porucha, ktorou obvinená trpí, je trvalého charakteru a nedá sa liečiť, nemá význam ukladať obvinenej ochranné liečenie.

Po preskúmaní spisového materiálu predloženého vyšetrovatel'kou možno konštatovať, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie XXXXX, bol spáchaný, tento má znaky skutkovej podstaty prečinu ohrozovanie mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, pričom v priebehu skráteného vyšetrovania bolo bez pochyb preukázané, že tento skutok spáchala obvinená XXXXX.

Pre naplnenie znakov skutkovej podstaty prečinu ohrozovanie mravnej výchovy sa mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona sa vyžaduje, aby páchatel', čo aj z nedbanlivosti osobu mladšiu ako osemnásť rokov vydal nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožní viesť záhaľčivý alebo nemravný život. Vo vzťahu k ustanoveniu § 211 Trestného zákona ide v praxi o tie prípady, kedy dochádza k neospravedlnenej absencii v rozsahu prekračujúcom 100 vyučovacích hodín povinného školského vyučovania.

Vydanie nebezpečenstvu spustnutia zahrňuje nielen priame vyzývanie k záhaľčivému alebo nemravnému životu slovom alebo skutkom, ale aj také aktivity páchatel'a, ktoré u osoby mladšej ako osemnásť rokov môžu, a to aj pri pasívnom

správaní, vyvolať také záujmy a návyky, ktoré spravidla vedú k záhalčivému alebo nemravnému životu. U osoby mladšej ako osemnásť rokov sa tak vytvára nebezpečenstvo, že nenadobudne návyky smerujúce živiť sa svojou poctivou prácou, dá sa na prostitúciu alebo jeho konanie smeruje k jej vykonávaniu, začína u neho návyk k drogám alebo k alkoholu, odmieta sa vzdelávať v základnej škole. Takto získaný životný postoj sa musí prejavovať sústavnejším konaním a musí byť trvalejšej povahy. Zo znaku „nebezpečenstvo spustnutia“ plynie, že spustnutie nemusí nastať, postačuje, ak takýto stav (následok) hrozí. Patrí sem najmä konanie rodičov, ktorí závažným spôsobom zanedbávajú svoje zákonné povinnosti vychovávať neplnoleté deti, a tým hoc aj z nedbanlivosti vytvárajú podmienky k tomu, aby deti viedli záhalčivý alebo nemravný život. Najčastejšie prípady spočívajú v tom, že rodičia neposielajú svoje deti po dlhší čas do školy, a tým im umožňujú viesť záhalčivý život. Všetky tieto konania, ako aj iné konania vedú osobu mladšiu ako osemnásť rokov k škodlivým návykom, sklonom a záujmom, ktoré sú pre riadny chod demokratickej spoločnosti nežiaduce.

V priebehu prípravného konania bolo znaleckým skúmaním zistené, že obvinená XXXXX v dôsledku duševnej poruchy — mentálnej retardácie, nevedela rozpoznať protiprávnosť svojho konania a toto svoje konanie nemohla ani ovládať.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak obvinený nebol v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedný.

V zmysle § 23 Trestného zákona kto pre duševnú poruchu v čase spáchania činu inak trestného, nemohol rozpoznať jeho protiprávnosť alebo ovládať svoje konanie, nie je za tento čin trestne zodpovedný, ak tento zákon neustanovuje inak.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti možno konštatovať, že i keď bolo v priebehu vyšetrovania nepochybne preukázané, že obvinená XXXXX sa dopustila konania, ktoré má znaky skutkovej podstaty prečinu ohrozovania mravnej výchovy mládeže podľa § 211 odsek 1 písmeno b) Trestného zákona, nemožno voči nej vyvodiť trestnú zodpovednosť a jej trestné stíhanie musí byť zastavené, nakoľko obvinená nebola v čase spáchania vyššie uvedeného trestného činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedná.

Z uvedeného dôvodu som rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať do troch pracovných dní odo dňa jeho doručenia na Krajskú prokuratúru Trnava prostredníctvom tunajšej okresnej prokuratúry. Sťažnosť má odkladný účinok.

Mgr. Katarína Jurčová
prokurátorka